REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și a următórele Birouri de anunciuri:
In Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelika Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colonă 6 cr.
— Publicări mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 245. | Brașov, Sâmbătă 4 (17) Noemvrie. | 1900.

Asasinii înaintea juriului.

Sunt patru dile de când s'a început procesul asasinilor bulgari înaintea Curții cu jurați din Bucuresci. Precum era de prevědut desfășurarea acestui proces este urmărită cu cel mai mare interes de toți Românii, ba și de străinătate, și mai ales în acele părți unde tóte mișcările din Orient sunt urmărite cu multă atențiune.

Atâta s'a scris despre descoperirile făcute în decursul instrucțiunei, publicându-se tot-odată în urmă și tóte actele ce au premers pertractării procesului, încât se credea, că desbaterile înaintea Curții cu jurați nu vor mai destăinui nimic înafară de ceea-ce s'a făcut cunoscut și că nu se vor mai ivi momente nouě sensaționale,

Acéstă credință nu s'a arătat justificată. Deja în aceste prime dile ale desbaterilor Curții cu jurați, — care sunt socotite, că vor dura cel puțin dece dile — interogatoriile acusaților au oferit momente nouě interesante și de mare importanță, îndeosebi în ce privesce complotul urzit de Sarafoff și soți în contra vieții Regelui României.

Până acum pressa bulgară vorbia cu ironiă despre descoperirea unui complot contra Regelui României, înfățișând totul ca o poveste, o fantasmagoriă a judelui de instrucțiune din Bucuresci. Acuma însě deja după rěspunsurile date de acusații Miteff și Carambuloff și înainte de luarea interogatoriului lui Nicolae Bogdanoff, omul de încredere al lui Sarafoff, care a fost sufletul complotului, s'a dovedit în mod neîndoios nu numai că a fost pusă la cale în adevěr acea conjurațiune contra Regelui, dér că ea s'a urzit în nisce împrejurări fórte agravante pentru cei implicați în acéstă crimă. Décă încercarea de atentat n'a reușit, a fost a-se mulțumi numai unei întêmplări norocóse pentru suveranul român și pentru țéră.

Miteff, care a încercat sě nege ceea-ce a mărturisit despre amintitul complot în decursul instrucțiunei, a fost desarmat de Carambuloff, care a dat pe față planul întreg al complotului în modul cel mai detailat și cu atâta sinceritate, încât Miteff s'a vědut constrîns sě înceteze cu negarea și sě recunóscă cele mărturisite la instrucțiune. Carambuloff a declarat, că atât Pop-Arsoff cât și Miteff i-au spus in închisóre, că „marele secret“, pe care-i era frică sě nu-l denunțe Trifanoff, a fost planul pentru omorîrea Regelui Carol.

Acum iese clar la lumină, de ce justiția română a cuprins în acelaș proces ambele asasinate sěvîrșite de Bulgari pe teritoriul României, și chiar în capitala ei, contra lui Fitowski, și câte-va luni dup'aceea contra profesorului Mihăileanu. Era o legătură strînsă între făptuitorii acestor crime, era chiar o organisațiă pentru comiterea de asasinate politice, conduse de comitetul revoluționar din Sofia. Mai mult numai din întêmplare și în urma unor apucături stângace ale celor urmăriți de justiția română, s'a descoperit mai târdiu și complotul în contra capului statului.

Astfel a succes dibăciei instrucțiunei, conduse de judecătorul I. Florescu, de-a stabili esistența unui sistem întreg criminal, care cu ramificațiunile sale era aprópe sě se estindă peste tótă România, décă asasinarea lui Mihăileanu nu ar fi făcut lumină, ca și un trăsnet în întunerecul nopții, asupra uneltirilor secrete bulgare.

Din tóte rěspunsurile și declarațiunile făcute înaintea curții cu jurați însě mai reiese un fapt, ce nu se mai póte nega și care este sdrobitor pentru stăpânirea bulgară, care a tolerat și toleréză ast-fel de agitațiuni criminale ale supușilor sěi, faptul, că autorul intelectual al tuturor rěutăților și crimelor acestora este însuși Sarafoff, căpetenia „înaltului comitet secret“ din Sofia.

Este fórte bine, că guvernul bulgar a trimis pe un judecător dela curtea de apel din Rusciuk și pe vice-președintele tribunalului din Sofia, ca sě fiă de față și sě urmăréscă desbaterile procesului asasinilor bulgari, ce decurge acum la tribunalul Ilfov.

Ei pot — presupunênd, că vor avé și bunăvoința de lipsă — sě se convingă nu numai, ci se constate chiar, că afacerea cu comploturile n'a fost numai o invențiune a „fantasiei aprinse românesci“, ci este un trist adevěr, rușinător și desonorător pentru Bulgaria.

Călětoria lui Krüger.

Din *Suez* se telegraféză, că vasul de rěsboiŭ „*Gelderland*“ a sosit alaltăeri acolo. Nimĕnui nu i-s'a permis întrarea în cabina lui Krüger. Președintele nu s'a arătat de loc. După spusele oficerilor corabiei sănětatea lui Krüger este mulțumitore. El are apetit bun și dórme bine. A sosit la Suez un delegat al comitetului, care arangéză sěrbările în onórea lui Krüger în Marsilia. Direcția, ce o va lua vaporul „Gelderland“ nu e cunoscută încă. Vaporul aștéptă ordinele în Port-Said, unde va lua cărbuni. In portul Dar-Es-Salam lui Krüger i-s'au făcut ovațiuni.

*

Sosirea lui Krüger în *Marsilia* este așteptată pe Marția viitore. Pentru primirea bětrânului președinte s'a constituit un comitet, care face pregătirile cu ajutorul mai multor reuniuni patriotice și militare. Când vasul de rěsboiŭ „*Gelderland*“ va intra în port, musicele militare vor intona marșul bur și în sunetul acestuia Krüger va merge până le „Hotel Noailles“. După sosire se va da un prând de gală, apoi se vor primi deputațiunile. Stradele pe unde va trece trăsura președintelui, vor fi pavoazate și pe diferitele edificii se vor arbora stindarde francese și bure. La banchet primul toast îl va ține Dr. *Legds.* Mai multe orașe mari, între cari Touluse, au anunțat, că se vor representa la sěrbările în onórea lui Krüger.

Admiralul *Besson* comandantul marinei din Marsilia, a cerut instrucțiuni dela guvern cu privire la atitudinea de observat față cu Krüger. Se dice, că guvernul frances și belgian numai în acel cat vor considera pe Krüger ca călětor incognito, décă Anglia le va face cunoscută oficial până atunci anexiunea statelor bure. In casul acesta Krüger ar puté sě fiă primit numai ca persónă privată și în astfel de împrejurări el va călětori în Olanda.

*

Din *Paris* se telegraféză, că toți membrii comisiunilor pentru primirea lui Krüger se vor aduna în portul din Marsilia pentru întêmpinarea acestuia. Din port Krüger va merge la otel, unde i-s'au aranjat 24 odăi și 8 salóne mari. Marți după amiadi vor fi festivitățile de bineventare, atunci Krüger va fi invitat la banchetul dela „Chateau des Fleurs“.

Krüger va rămêné în Marsilia numai o di. El va pleca la Paris c'un tren special și va ajunge acolo Joi după amiadi. Naționaliștii și monarchiștii din Paris își dau tótă silința sě aranjeze un mers triumfal lui Krüger. Republicanii și socialiștii au decis sě nu participe la sěrbările de primire.

*

In Londra a produs penibilă impresiune o telegramă de felicitare pe care *cluburile irlandese* au trimis'o lui Krüger. In telegramě se dice între altele:

„Din adêncul inimei simpatisăm cu d-ta și poporul d-tala și dorința nóstră cea mai ferbinte este sě-ți succédă a convinge pe națiunile strěine și guvernele lor despre dreptatea causei vóstre și prin acésta se împedecați, ca *Anglia sě cuteze a încerca o nouă întreprindere de bandit în contra patriei vóstre.* Plutocrația englesă este singura causă a inimiciților; ea este causa și a certelor continue dintre douě popóre aceeași rassă“.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Fântâna cu gălétă.

Traducere din l. germană, de Victor V. *Popescu.*

— Fine —

In diminéța dilei următóre d'abia se crepă de diuă și eu eram deja în grădina cimiterului, dér nu avui nici o plăcere la privirea acestei posițiuni romantice, amorul și nerăbdarea mě lănțuiseră cu totul. Cu nerăbdare crescêndă numěram sferturile de ceas, cari treceau fórte greu; sě făcu la cinci, jumětate la șése, în turnul bisericei trăgeau clopotele ca sě anunțe a doua di a jocului de pasiune. După-ce mai trecu o jumětate de óră mai veniră câți-va din visitatori, cari se sculaseră de diminéță, pentru a-se preumbla prin grădina cimiterului, dér drăgălașa mea Ninon nu era p'aci. Numai mănușa ei, pe care o simțisem la piept, mě reținuse dela o desperațiune totală.

In urmă mě mai ușură un cuget: Ninon încă nu sufere mai puțin ca tine; despotul de bărbat nu-i permite sě iasă, și sěrmana trebue sě zîmbéscă și sě arate mulțumire, pe când inima ei se topesce de dorul těu.

Eu alergai acasă, spre a afla acolo, décă colonelul nu s'a dus dimpreună cu damele la dejun. Nu putui face alt-ceva, decât sě aștept până mi-se va da ocasiune, de a întâlni pe Ninon singură. Nu avui mai mult timp, decât sě béu întru'unul din restaurante o céșcă de cafea și sě mě grăbesc la teatru, căci era deja către opt.

Trebue sě recunosc, că eram mai mult decât distras, așa încât nu am putut vedé mult din interesanta producțiune, căci privirea mea se 'ndrepta mai puțin spre bină, decât spre pălăria galbină-auriă. Drăgălașa damă ședea între colonel și micul Anatole, mama dênsei ocupase loc de cealaltă parte a copilului.

Ninon nu se întorsese nici o singură dată, părea cu totul cufundată în observarea piesei. Dér eu eram cu totul convins, că nici ei nu-i făcea vre-o plăcere strălucirea costumelor și a decorațiunilor, și că numai tiranul de bărbat era causa, că nu se puté interesa de mine.

In fine bătu óra douě-spre-dece; partea întâiŭ se încheie cu prinderea lui Christos în grădina Olivilor și mulțimea privitorilor se 'ngrămădi spre eșiri, ca sě foloséscă care de care mai bine pausa de-o jumětate de óră. Eu m'am simțit fórte reținut. Cu mare ostenélă d'abia am putut da de Ninon și dela distanță am urmărit familia colonelului, până în sala de mâncare a restaurantului „Paradis“.

Imi succese sě ocup un loc chiar la aceeași masă, dér mai mult nu am putut ajunge. Ninon se uită de vre-o câte-va ori la mine, mi-se păru că a fost făcută atentă asupră-mi de micul Anatole.

Dér alt semn despre dulcea învoială dintre noi n'am putut observa, decât puțină roséță în fața-i

O, nefericitul acela de colonel.! Nu i-aș fi dorit alt-ceva, decât, ca bucata de carne cu care sě trudea tăindu-o sě fi fost otrăvită.

Bătând jumětate la douě, toți se grămădiră din nou spre teatru.

Partea a doua a producțiunei îmi deveni un martiriu. Când veni scena Golgothei, vědui pe Anatole durmind în brațele mamei sale, dér nu era de mirat, căci și micul ștrengar era obosit, ca cea mai mare parte a publicului.

Către jumětate la șése rěsună cântecul de încheiere al dramelor și teatrul rěmase gol. Vědui pe colonel ducêndu-și pe brațe copilul, care durmea încă. Dér acum am renunțat de a-i mai urmări soția. Sciam încătrău se vor îndrepta, și nu aveam nici un scop de-a mě apropia de Ninon cu succes.

Eu speram numai, că ea va folosi tăcerea nopții spre a-mi comunica noutăți mai detailate. Dela ómenii din restaurațiune aflasem, că colonelul s'ar fi esprimat, că va întreprinde o escursiune la un sat din împrejurime.

Eu mi-am petrecut timpul în restaurațiune până-ce a întunecat, și după aceea m'am îndreptat către casă.

Par' că am fost trăsnit de fulger când, întrând în odaiă, găsii ședênd aici pe colonel.

Când mě vědu, sări în picióre întêmpinându-mě cu grabă.

— „D-ta ești d-le Rys, funcționar ministerial?“ mě agrăi el servindu-se de-o bună limbă germană.

Eu am recunoscut printr'o înclinare.

— „Domnule, eu îți cer o esplicațiune, o esplicațiune urgentă asupra acestei proceduri obraznice!“

Procesul asasinilor bulgarĭ.

Bucurescĭ, 1 (14) Noemvrie.

A treia şedinţa, ce s'a ţinut, a fost tot aşa de bine visitată de public ca şi cele premergĕtóre. Dintre corespondenţiĭ diarelor streine s'au presentat astădĭ pentru prima óră raportoriĭ luĭ „Berliner Tageblatt", „Berliner Börsen-Zeitung" şi „Neues Wiener Tageblatt". Fotograful Spirescu şi-a pregătit deja aparatul pentru a-l face sĕ funcţioneze la deschiderea şedinţeĭ, care a urmat la 12 óre şi 15 min. Preşedintele ordonă sĕ se introducă în sală acusaţiĭ. Membriĭ juriuluĭ ocupă locurile lor. Preşedintele face sĕ i-se dea un scaun acusatuluĭ Nicola Bogdanoff, care este infirm.

Curtea reia interogatoriile acusaţilor.

Interogatoriul luĭ Nicola Miteff.

Preşedintele îl întrébă (prin interpret) cu ce misiune a fost el însărcinat de Sarafoff?

R. N'am fost însărcinat de Sarafoff, dér după întrunirea ţinută în Sofia în contra agitaţiunilor Turcilor în Macedonia şi a purtăriĭ luĭ Fitowski, spion turcesc, Sarafoff m'a chemat şi mĭ-a dis, că Fitowski trebue sĕ fie asasinat, ca sĕ se dea o satisfacţiă opiniuneĭ publice.

I. Când s'a luat decisiunea de a ucide pe Fitowski şi cine a luat'o?

R. Asasinatul luĭ Fitowski a fost decis de popor într'o adunare publică.

I. N'aĭ luat parte la întrunirea intimă ţinută la Sofia la hotelul „Constantinopol" şi la care au luat parte şi Sarafoff şi Boiciu Ilieff?

R. Am luat parte.

I. Cum v'aţĭ întâlnit în acest hotel?

R. Am fost chemaţĭ de Sarafoff, care după-ce ni-a spus sĕ mergem în Rusciuc, a dat luĭ Boiciu un topor pentru a asasina pe Fitowski.

Acusatul recunósce, că a primit 150 francĭ dela Sarafoff ca şi o scrisóre adresată d-luĭ Ivan Stoianoff, care, dice, este comisionar la Rusciuc şi nu ofiţer. Am sosit, dice, la Rusciuc la 4 óre d. a. Scrisórea i-am predat'o luĭ Stoianoff în dina următóre. Acesta lĭ-a spus: mĕ voiu informa de persónă şi o voiŭ designa.

Acusatul négă, că a cunoscut la Rusciuc pe căpitanul Popoff. Adauge, că după ce a stat 4 dile în Rusciuc, Stoianoff lĭ-a spus, că Fitowski a plecat la Bucurescĭ.

Presidentul constată, că la instrucţiune acusatul a susţinut mereu, că Stoianoff e locotenent în armată, ér acum afirmă altfel. Justiţia posede însĕ scrisorĭ dela acelaşĭ Stoianoff, care sunt subscrise: Locotenent Stoianoff. S'a constatat mai departe, că acusatul a primit banĭ dela locot. Stoianoff; cuponul delà mandatul postal e anexat la dosar.

I. Ţi-s'a dat vre-o scrisóre către cineva în Bucurescĭ?

R. Nu mi-s'a dat niciĭ o scrisóre. Ni-s'a spus numai, că vom găsi în Bucurescĭ pe Trifanoff, care ne va designa persóna luĭ Fitowski, ceea-ce a şi făcut, dând braţul luĭ Fitowski, pe când Boiciu Ilieff trebuia sĕ comită crima, după cum hotărîsem împreună cu Trifanoff îndată ce l'am aflat în societate cu Carambuloff şi G. Theodoroff.

Acusatul spune în ce circumstanţe s'a comis crima, négă însĕ, că a fost de faţă; el s'a despărţit de amicii sĕi şi s'a dus la hotel, unde avea sĕ se întâlnéscă cu Mitu Stoiceff.

I. Aĭ primit când aĭ plecat din Sofia un alfabet secret dela Sarafoff?

R. Nu!

Preşedintele îi dovedesce, că la instrucţiune a dis, că a primit un alfabet convenţional.

Acusatul négă din nou, recunósce însĕ, că Iconomoff i-a trimis o scrisóre prin Carambuloff în închisóre, care era cifrată.

I. Cine a descifrat'o?

R. Iconomoff, dela care am primit şi cheia cifreĭ.

Acusatul recunósce, că a scris o scrisóre cifrată pe nisce foĭ de hârtiă de ţigaretă. Acéstă scrisóre a fost adresată Hagedineĭ la Sofia, care trebuia sĕ o dea luĭ G. Petroff, vice-preşedintele uneĭ societăţĭ aternătóre de „inaltul comitet secret". I-se presentă o scrisóre acusatuluĭ, ce a scris'o după cifrarul luĭ Iconomoff, în care vorbesce rĕu de Trifanoff şi cere banĭ şi altă scrisóre, în care Miteff anunţă comitetuluĭ din Sofia, că Trifanoff a tradat şi că sunt perduţĭ. Asemenea i-se arată o scrisóre tot cifrată scrisă de Kovaceff, secretarul comitetuluĭ din Sofia, în care îndémnă pe Miteff şi pe ceĭ-lalţĭ sĕ ia tóte mĕsurile spre a se scăpa de Trifanoff. In acéstă scrisóre Kovaceff le dă şi alte instrucţiunĭ, cum sĕ se apere la juraţĭ, în cas când va fi sĕu nu omorît. Trifanoff sĕ ie apĕrătorĭ pe foştĭ ministri, sĕ n'aibă grije de judecată, căcĭ ceĭ carĭ îi vor judeca, sunt nesce mămăligarĭ (Risete în public şi pe banca juraţilor).

In fine procurorul general, câţĭ-va juraţĭ şi apĕrătoriĭ mai adreséză întrebărĭ acusatuluĭ, ér la órele 2 şi jum. se suspende şedinţa. La redeschidere urméză interogatorul luĭ Mitu Stoiceff şi acela al luĭ Christu Carambuloff.

In decursul interogatoriuluĭ luĭ Boiciu Ilieff, d-l jurat Dr. Victor Babeş a pus acestuia întrebarea, décă a fost maltratat în închisóre şi la instrucţiune? Ilieff a rĕspuns c'un hotărît nu! Astfel a constatat, că mărturisirile luĭ nu s'au obţinut prin mijlóce neiertate, cum susţineau unele diare bulgăresci, calumniând justiţia română, ci de bună voie şi în tótă libertatea.

*

Şedinţa de erĭ, 2 Noemvrie st. v., a fost una din cele mai interesante, căcĭ s'a făcut interogatorul acusatuluĭ Alexandru Trifanoff, preşedintele comitetuluĭ secret bulgar din Bucurescĭ. Depunerile luĭ au produs sensaţiune în public, deşi era cunoscut rolul ce l'a jucat şi relaţiunile luĭ cu Boris Sarafoff.

Trifanoff descopere între altele punerea în lucrare a atentatuluĭ plănuit contra Regeluĭ Românieĭ şi cum Sarafoff a fost o di la Bucurescĭ pentru scopul acesta, şi imediat după depărtarea luĭ l'a numit pe Trifanoff preşedinte al comitetuluĭ secret din Bucurescĭ.

*

Arestărĭ de Bulgarĭ.

Poliţia Capitaleĭ a fost erĭ într'o mare fierbere. Faptele petrecute până acuma, o îndrituiau sĕ créđă, că Bulgariĭ sunt capabilĭ de orĭ-ce, şi de aceea s'au luat tóte mĕsurile de siguranţă.

Étă ce i-se raportéză „Universuluĭ":

Poliţia din Giurgiu telefonă poliţieĭ din Bucurescĭ, că un Bulgar, care pare suspect, s'a urcat în tren şi a plecat spre Bucurescĭ. Odată cu acésta s'au dat şi semnalmentele Bulgaruluĭ.

S'au trimis numai decât agenţĭ la gara Filaret şi aséră, când a sosit trenul din Giurgiu, Bulgarul fù arestat. El se numesce Dumitru Jifko, face parte din comitetul revoluţionar şi venia din Vidin. Ca sĕ motiveze venirea luĭ aci, avea nisce linguriţe de argint şi batiste scumpe, dicĕnd, că e negustor şi că se ducea la Craiova.

Cam în acelaşĭ timp alte arestărĭ se făcură la palatul justiţieĭ. Bulgariĭ arestaţĭ sunt: Cristu Siminoff şi Gheorghe Marinoff, carĭ au venit dela Rusciuc direct la palatul justiţieĭ.

S'au mai arestat de-asemenea tot la palatul justiţieĭ, Costa Nicoloff şi Teodor Batenbeiski. S'a dovedit deja, că acesta din urmă e membru în comitetul revoluţionar.

Poliţia a mai arestat pe un Bulgar Stoifoff, venind din Rusciuc. Asupra acestuia erau bănuelĭ sĕ nu fiă un ofiţer travestit.

Tot erĭ s'a mai făcut o altă arestare fórte importantă. In interesul instrucţieĭ însĕ suntem nevoiţĭ pentru moment, sĕ nu destăinuim nimic.

SCIRILE DILEI.

— 3 (16) Noemvrie.

Festivitate şcolară şi parastas. Lunĭ în 6 Noemvrie v. a. c. dina aniversară a Impĕrătesei şi Regineĭ de odiniόră *Elisabeta*, se va servi un parastas solemn la biserica Sf.-luĭ Nicolae din Scheiŭ (9 şi ½ óre a. m.), la care vor participa tóte şcólele române centrale din Braşov. Inainte de parastas, precis *la 9 óre diminéţa*, d-l director al şcólelor medii Virgil Oniţiu, va rosti un discurs ocasional *în sala festivă a gimnasiuluĭ*, în faţa elevilor, a profesorilor şi a publiculuĭ participant.

Alegere de preot s'a făcut în Veneţia-inferióră Duminecă în 4 Nov. n. c. Ea a fost a doua alegere şi a fost, după cum se vede, strajnică de tot. Despre decursul eĭ ni-s'a trimis o corespondenţă din care amintim numai atât, că dintre doĭ candidaţĭ unul a primit abia patru voturĭ, ér celalalt 122. O diferenţă aşa mare a voturilor primite de candidaţĭ, rar se întêmplă la o alegere. Şi în casul de faţă *strălucitul* succes al unuia şi căderea desĕvîrşită a altuia va face lumea sĕ crédă, că numai prin marĭ presiunĭ s'a dobêndit. Altfel niciĭ nu putea avea sens *străjuirea în biserică a celor patru gendarmĭ*, înafară de primar, notar etc. De e drept, ce se spune, atuncĭ e greu de înţeles, ***cum s'a putut sĕ se tolereze în interiorul bisericeĭ române ceĭ patru gendarmĭ în presenţa protopopuluĭ?***

Ţarul bolnav de tifus. Din *Petersburg* sosesce grava scire, că Ţarul Nicolae al Rusieĭ, despre care se dicea, că e bolnav de influenţă, sufere de *tifus abdominal*. Acum se dau buletine dilnice despre mersul bóleĭ. In buletinul de alaltăerĭ se constată, că cursul bóleĭ e de-ocamdată normal. — Familia Ţaruluĭ s'a retras încă de mult din Petersburg în Livadia. Munca încordată a Ţaruluĭ l'a cam slăbit şi voia sĕ-şĭ caute în mijlocul familieĭ liniştea dorită. S'a plănuit ca familia Ţaruluĭ sĕ rĕmână în Livadia până pe la sfĕrşitul anuluĭ, fiind-că Ţarevna e în stare binecuvêntată. Pe când Rusia întrégă plutea în speranţa, că Ţarevna va da nascere unuĭ moştenitor, étă că acum de-odată o mare temere şi îngrijire a cuprins'o din causa imbolnăvireĭ Ţaruluĭ.

D-l V. Gr. Borgovanu, directorul şcóleĭ normale de institutorĭ şi învĕţătorĭ din Bêrlad, a încercat o crudă lovitură: Fiiul sĕu, *Andreiŭ*, profesor de musică, a succumbat uneĭ bóle de laringe, de care suferia încă de mai mult timp. Tînĕrul Borgovanu — cum ni-se scrie din Bêrlad cu data de erĭ, 2 (15) Nov. — avea un estra-ordinar talent musical şi actualmente petrecea în Lipsca pentru studiĭ artistice mai intensive. Inmormêntarea a avut loc la 2 (15) Noemvrie c. Adresăm întristatuluĭ părinte şi întregeĭ familiĭ sincerile nóstre condolenţe!

Pentru masa studenţilor românĭ din Braşov au maĭ intrat: *a*) dela diiĭ: L. Nastasi 2 cor., Dr. I. Bunea 2 cor., D. Lupan 2 cor., A. Bârseanu 4 cor., Dr. Ios. Blaga 2 cor. şi D. Făgărăşanu 2 cor. *b*) Institutul de credit şi economiĭ *„Furnica"* din Făgăraş a trimis *50 coróne* pentru masa studenţilor. — Priméscă nobiliĭ donatorĭ cele mai viĭ mulţămite. — Direcţiunea şcólelor.

Gimnasiu de stat în Turda. In şedinţa de alaltăerĭ a dietei venind în desbatere adresa comitatuluĭ Turda-Arieş în care cere înfiinţarea unuĭ gimnasiu de stat în Turda, a luat între alţiĭ cuvêntul şi Francisc *Kossuth*. In numele partideĭ sale

---

Dicĕnd acestea îmĭ ţinù înainte o bucăţică de hârtiă mototolită, în care cu gróză am recunoscut epistola, prin care i-am fost dat Nineneĭ un rendez-vous în grădina cimiteriuluĭ.

— „In adevĕr, d-ta aĭ scris acésta, şi — către soţia mea?"

— „Vĕd, că d-ta sciĭ totul", disei eu fiind pregătit. „Bine, nu trebue sĕ discutăm maĭ departe. Eu vĕ voiŭ da orĭ-ce satisfacţiune dorită. Dér te rog numaĭ sĕ nu învinuescĭ pe soţia d-tale în urma acesteĭ întêmplărĭ. Ea este nevinovată!"

— „Pentru acésta nu-mĭ trebuesce esplicaţiunile d-tale, domnule! Ninon te consideră de un adevĕrat nebun. Dér aşĭ vré sĕ sciu cum viĭ la impertinenţa, de-a întrebuinţa copilul meu ca mijlocitor al corespondenţeĭ D.-Vóstre?"

— „Cum?" — Trebue, că în acest moment nu am fost aşa de spirit ca de obiceiŭ, căcĭ faţa Francesuluĭ se lumină, urmând:

— „Sciĭ, unde am găsit epistola şi o mulţime de bombóne, cu carĭ aţĭ miţuit băiatul? In buzunarul luĭ Anatole, când l'am dus adinéorea sĕ se culce. El dice, că domnul de jos s'ar fi jucat cu el erĭ la ferĕstră de-a „fântâna cu găléta".

Atuncĭ căduĭ pe un scaun, respirând greu. Intreg adevĕrul mi-se arătă. O, fantasia mea! Credeam, că se aliază douĕ inimĭ şi în adevĕr m'am jucat cu un copil de şése anĭ de-a „fântâna cu găléta". Ah! — credeam, că se 'nebunesc nu alta.

Uimirea mea îl impresionă grozav pe colonel, el erupse în rîs. După aceea ne înţeleserăm în grabă.

— „Da, spunemĭ d-ta, credeaĭ în adevĕr, că acea e soţia mea?"

— „Dér, rogu-te" disei murmurând, „eu — eu credeam, că dómna este numai singură acasă, şi fiind-că te-am vĕdut eşind cu sócra d-tale..."

— „Ce sócră? pe cine înţelegĭ d-ta prin acésta?"

— „Mama soţieĭ d-tale, cu care te-am vĕdut erĭ..."

Bărbatul m'apucă aspru de mână şi dise apoĭ zîmbind: „Ia ascultă, acum încep sĕ mĕ luminez. Aha! Asta nu e rĕu. D-ta aĭ credut, că sora neveste mele este Ninon — tînĕra vĕduvă cu pălăria galbenă de paie — nu-i aşa? Dómna Bertha Pollinger?"

— „Bertha Po-Pollinger?! Dér dă-mĭ voiă, d-le colonel..."

— „Ce? Da, înţeleg! D-ta considerĭ numele meu de un titlu. Nu, d-le, eu nu sunt soldat, poftesce carta mea de visită!"

„Francois Colonel, profesor de limba francesă", cetiĭ eu cu mare mirare, ér maĭ jos: „Viena I, Kärntner Strasse, 112".

— „Cum, d-le, d-ta eştĭ din Viena? Sigur, niciĭ nu eştĭ Frances?"

— „Frances sunt, dér deja de treideciĭ de anĭ staţionez în Viena şi sunt însurat cu o Vieneză".

Imĭ venea sĕ-mĭ dau capul de păreţĭ şi recunoscuĭ în presenţa profesoruluĭ, că sunt cel maĭ mare măgar al secoluluĭ. Dér după aceea o rază de bucuriă mĕ reînviă.

— „D-le Colonel! D-na Bertha Pollinger e vĕduvă? atuncĭ pot spera că... Scrisorile adresate Nineneĭ vor maĭ ajunge óre la locul destinat?"

Colonelul zîmbi. „Asupra acestora nu pot hotărî nimica. Dér adreséză-te îndată către cumnata mea — sĕu te genéză póte micul blamaj?"

— „Niciĭ decât!" rĕspunseĭ eu, „cu mult maĭ bine îmĭ convine acest blamaj, decât... Te pot asigura, că acuma sunt bun bucuros, că s'a jucat Anatole al d-tale de-a „fântâna cu găleată" şi că n'a fost d-na Pollinger, care a primit uşurările inimeĭ mele".

— „Dér ce, ea durmea în odaia de alăturĭ, simţindu-se obosită de voiaj, éră copilul meu se juca la ferĕstră spre a-se distra".

— „Te rog, sĕ mĕ recomandĭ damelor, ca sĕ le pot clarifica în acéstă cestiune; afară de asta am sĕ-i dau o mănuşe cumnateĭ d-tale, cu care s'a jucat voinicul eĭ nepot."

După o óră m'am recomandat damelor ca compatriot şi — adeverul spunĕnd — rîdĕnd am primit ertare pentru prostia mea.

Când eşirăm a doua di la preumblare, eram cel maĭ bun amic cu aşa de mult urîtul Colonel şi mi-se părea, că Bertheĭ Pollinger încă nu-i displăcea societatea mea. Apropierea nóstră deveni din di în di maĭ intimă — şi cred, că încă în iérna acésta vom trimite anunţurile de logodnă.

Că n'am vĕdut nimica din jocurile de pasiune, nu-mĭ pare rĕu, cu atât maĭ puţin regret, că mĭ-am propus, ca în anul 1900, când va fi sesonul următor al joculuĭ de pasiune, sĕ merg desigur la Oberammergau dimpreună cu soţia şi cu vre-un prinţişor, care va fi atuncĭ cam de etatea luĭ Anatole, cu care m'am jucat aşa de frumos de-a „fântâna cu găleata".

el a recomandat împlinirea cererei, „find-că tot ce servesce întărirea maghiarismului în Ardeal, trebue sprijinit“.

Despre condamnaţii Slovacĭ, carĭ îşĭ fac pedépsa în temniţa din Beszterczebanya publicase o fóiă din Budapesta nisce minciunĭ cu córne. Se dicea, că bieţii „panslaviştĭ“ ţin adunărĭ în închisóre, pronunţă discursurĭ „agitatorice“ şi dilnic primesc óspeţĭ, cu carĭ uneltesc în contra statului. Aceste scornitură l'a îndemnat pe subprocurorul Lang să declare în comisiunea administrativă a comitatului Turoţ, că nimic nu este adevĕrat din ceea-ce s'a scris despre „condamnaţii panslavişti“, ei sunt trataţĭ la fel cu ceilalţĭ osênditĭ de rênd şi unicul favor ce li-se face e, că pot sĕ se hrănéscă pe chetuéla lor şi că sunt scutiţĭ dela munca mai dură. — Atât ar mai trebui, ca după-ce li-s'a dat „favorul“ sĕ se hrănéscă pe cheltuiala lor, ei sĕ mai facă şi servicii de slugĭ.

Milan şi Alexandru — împăcaţi? „N. W. Tagblatt“ anunţă, pe basă de informaţiunĭ autentice din Belgrad, că regele Alexandru şi tatăl sĕu Milan s'au împăcat? Impăcarea e ţinută de-ocamdată în secret până când afacerea nu va ajunge înaintea Scupştinei, find-că împăcarea are anumite condiţiunĭ, carĭ vor da de lucru Scupştinei. — Oficiósa „Srbske Novine“ declară însĕ, că informaţiunea fóiei vienese nu corespunde adevĕrului.

Vinderea Achilleionului. Rĕposata împĕrătésă-regină Elisabeta avea în Corfu un strălucit castel numit *Achilleion.* Lui „Lokalenzeiger“ i-se comunică acum din Viena, că acest castel a fost cumpĕrat de un American pe suma de 800,000 francĭ.

Femei advocaţĭ. Emanciparea femeilor în Francia a mai făcut un pas înainte. Din Paris se anunţă, că Senatul a votat proiectul de lege, care permite femeilor, ca în calitate de advocaţĭ sĕ pótă avé rol şi înaintea tribunalelor. — In statul Michigan din America s'a întêmplat însĕ ceva mai mult. Miss Morsie H. *Abbott,* care se îndeletnicia cu advocatura, a fost numită *procuror de stat.*

Tifus. In Lemberg graséză de cât-va timp tifusul. Până acum s'au îmbolnăvit 112 persóne, 36 bolnavĭ de tifus au fost separaţĭ într'o baracă.

Hilsner condamnat la mórte. După o desbatere, care a durat mai mult de două sĕptĕmânĭ, alaltăerĭ s'a sfîrşit pertractarea finală în procesul omorului ritual din Polna. Pertractarea s'a făcut înaintea Curţii cu juraţĭ din *Pisek.* Acusatul ovreu Leopold *Hilsner* a fost condamnat la pedépsa cu *morte prin ştréng*, fiind declarat unanim de curtea cu juraţĭ de complice la omorul comis asupra d-şórei *Krusa* şi Mariei *Klima.* Pe basa acestui verdict tribunalul a condamnat pe Hilsner la mórte prin ştréng. Hilsner a ascultat sentinţa zimbind. La vestea condamnării publicul adunat dinaintea tribunalului a întêmpinat pe advocatul *Baxa* cu strigărĭ de „Slava!“ şi „Hoch“. Marĭ ovaţiunĭ li-s'au făcut şi juraţilor. Caracteristic este, că după pertractare apĕrătorul Aurednicek voind sĕ şĭ închirieze o trăsură pentru a merge acasă, visitiul i-a rĕspuns: „Mi-e ruşine sĕ iau pe-un astfel de om în trăsura mea“ şi l'a lăsat acolo.

Universitarii românĭ din Cluşiŭ invită la serata literară-musicală împreunată cu dans ce se va arangia în 22 Noemvrie st. n. 1900, în sala hotelului „Central“. Inceputul precis la 8 óre séra. Preţul de intare: după plac. Venitul curat e destinat în favorul „Casinei române“ din loc. Marinimósele contribuirĭ sĕ se adreseze d-lui M. Dobrean, cassar: (Malom utcza 5 szám.)

Program: Cuvênt de deschidere. 1) Corul tinerimei; 2) Solo de violină esec. de d-l Alesandru Simonescu stud. jur.; 3) Duet (tenor şi bariton) esec. de d-nii Ioan Mezin stud. jur. şi Onoriu Prădan stud. med.; 4) Disertaţiă; 5) Solo de bariton esec. de d-l Vasiliu Meruţiu stud. fil. 6) Solo de violină esec. de d-l Virgil Pop stud jur.; 7) Declamaţiă de d-l Ioan Vancea stud. jur.; 8) Corul tinerimei.

Corul e sub conducerea d-lui Camil Negrea stud. jur.; ér acompaniările la pian le va esecuta d-l G. Şorban stud. jur.

O regină salvatóre. Faptul, că Amalia, regina Portugaliei, cu periculul vieţii sale a scăpat dela înecare pe un marinar, împrospĕtéză în memoriă casul când regina şĭ-a scăpat de înec, din undele rîului Tajo, pe însuşĭ copilul ei. De atuncĭ regina pórtă la sine o medaliă comemorativă. Afară de acestea însĕ multe fapte dau dovadă despre naturelul curagios, eroic şi despre marinimositatea reginei. E lucru cunoscut, cu cât zel şi abnegaţiune îngrijesce ea de bolnavĭ fără deosebire de rang şi avere. Cu ocasiunea unei preumblărĭ cu trăsura pe lângă o pădure, a vĕdut, că un serman tăietor de lemne s'a tăiat rĕu la un picior. Regina numai decât s'a dat jos din trăsură şi a legat rana muncitorului. Cu o altă ocasiune regina a adus la viaţă pe o fetiţă, care a cădut leşinată pe stradă. De altcum regina e un bun medic.

Ce folos de milióne. Este vorba de un nabab american, care nu mai scie nicĭ el câte milióne posedă şi cu tóte acestea este espus periculului de a muri de fóme. Despre John *Rochefeler* se dice, că e cel mai bogat om din lume. El are o avere mai mare decât averea Ţarului, a împĕratului Wilhelm şi a câtor-va capete încoronate la olaltă. Cu banii sĕi şĭ-ar puté câştiga tóte plăcerile şi bucuriile ce nu mai sĕ pot închipui şi totuşĭ e gelos de muncitorii sĕi, carĭ c'un apetit estra-ordinar îşĭ consumă simpla mâncare. Milionarul american, care într'o singură di are un venit de peste 100,000 dolarĭ, este póte cel mai nefericit muritor. Ce folos de milióne, décă suferind el de o bólă cronică de stomac, nu póte sĕ ia decât puţin lapte, slăbesce di de di, şi este espus periculului de a muri de fóme.

Nenorocire. O servitóre din Făgăraş a încercat sĕ tórne petroleu în lampă, dér care încă nu era stinsă; petroleul din cană s'a aprins esplodând. Nenorocita fată a fost cuprinsă de flacărĭ şi arsă grav. La ţipetele de durere a alergat stăpânul, căruia cu greu i-a succes sĕ stingă flacările. Servitórea a fost transportată la spital, unde între durerόse chinurĭ a murit a treia di.

Mâncat de porcĭ. Dilele acestea un copilaş mic de 8 lunĭ al ţĕranului Szögyör Matyas din Ciuc-Sânt-Mihai (Sĕcuime) a cădut jertfă negrijei, mâncându-i un porc amêndouĕ picióréle. Nenorocital copilaş, înainte de a-i veni ajutor medical, a murit.

Tifon teribil. O telegramă din Hongkong anunţă, că acolo urméză sĕ sufle cu putere un *tifon* teribil. Multe năi s'au cufundat şi sunt sute de victime.

Din România.

Erĭ, Joi, s'au împlinit 31 de anĭ dela căsĕtoria M. S. Regelui cu M. S. Regina. Consiliul de miniştri a adresat cu acéstă ocasiune o telegramă de felicitare Suveranilor.

*

MM. LL. Regele şi Regina vor sosi în Bucurescĭ Marţĭ, 7 Noemvrie v., spre a-şĭ relua reşedinţa de iérnă.

*

D-l Luigi *Cazzavillan*, preşedintele societăţii de binefacere „Umberto-Margherit“ a Italienilor din România, a primit erĭ, — ca rĕspuns la depeşa de felicitare trimésă M. S. Regelui Italiei cu ocasiunea aniversărei sale, — următórea telegramă:

„D-v. şi compatrioţilor d-v. — în numele cărora aţĭ felicitat pe M. S. Regele, felicitare, pe care a agreiat'o cu mare plăcere, — vĕ transmit mulţumirile Suveranului pentru omagiul, care a confirmat M. S. cunoscutele d-v. sentimente de afecţiune şi de devotament“. — Ponzio-Vaglia, ministrul casei regale.

*

Senatul universitar din Bucurescĭ a notificat ministerului cultelor, că a ales pe d-l profesor *Onciul* în locul d-lui T. *Maiorescu* decan al Facultăţei de litere.

*

Părintele *Nazarie*, directorul seminarului central, a început *lecţiunile de religie* cu A. S. Regală Principele Carol. Lecţiunile vor continua regulat de 2 orĭ pe sĕptĕmână.

*

Consiliul de miniştri a acordat un credit de 13.000 lei, pentru deplina terminare a grădinei botanice dela liceul „Traian“, din T.-Severin; ér pentru esploatarea fermelor model a acordat un credit de 52.000 lei.

*

La *Teatrul Naţional* Miercurĭ séra a fost deschiderea stagiunei operei române, cu opera *Petru Rareş*, a căreia musică se dice că este în adevĕr deliciósă.

*

D-l sculptor C. Bălăceanu lucréză la planul unui monument al lui Lascar Catargiu. Monumentul va fi ridicat pe una din pieţele principale ale oraşului Galaţĭ.

*

Scirile sosite la ministerul de interne din judeţele agitate în contra legei ţuicei, sunt de pretutindenĭ liniştitore.

In jud. Gorj, liniştea a fost restabilită şi autorităţile judecătorescĭ împreună cu d-l prefect Săftoiu, procedéză acum la anchetă în com. Ciupercenĭ.

In judeţul Mehedinţĭ, unde în câte-va comune spiritele sunt destul de agitate, nu s'a produs nicĭ o tulburare. Se speră, că operaţiunile de constatare sĕ pótă fi terminate în linişte, în câte-va dile.

Taxarea borhotului s'a întrerupt în comuna Ponósele, de lângă Baia-de-Aramă (jud. Mehedinţĭ), find-că ţĕranii s'au opus, fără a provoca însĕ neorênduelĭ.

Tóte trupele au fost retrase din comuna Bordeştĭ (jud. R.-Sărat), unde au fost turburărĭ ţĕrănescĭ.

Convocare.

„Fondul pentru înfiinţarea unei şcóle române de fetiţe din Cluşiŭ“ îşĭ va ţiné adunarea generală ordinară în 24 Noemvrie n. 1900 la órele 10 a. m. în localitatea şcólei gr. cat. din Cluşiŭ, (strada Jokai Nr. 6.)

Obiectele adunărei vor fi:

1. Deschiderea adunărei prin preşedinte.
2. Abdicerea preşedintelui şi alegerea noului preşedinte.
3. Intregirea şi respectiva înoirea comitetului în sensul §-lui 8 lit. a. din statute.
4. Raportul comitetului despre starea fondului de pe anul 1892 până în present şi esaminarea raţiociniului pecuniar de pe anul 1899.

La acéstă adunare se învită toţĭ membrii şi sprijinitorii fondului cu acea observare, că domnii, carĭ voesc sĕ aibă vot decisiv în adunare, sĕ binevoiéscă a solvi tacsele păna în 22 Noemvrie n. a. c. inclusive.

Cluşiŭ, din şedinţa comitetului ţinută în 11 Noemvrie 1900.

V. Hosszu, preşed. *Stefan Roşian*, notar.

Dare de sémă şi mulţămită publică.

Valdhid, 14 Noemvrie 1900.

La festivităţile arangiate cu ocasiunea sânţirei bisericei gr. cat. din loc din 4 Noemvrie a. c., s'a încassat o sumă de 177 coróne şi 32 banĭ. S'a spesat în total 152 coróne şi 58 banĭ, decĭ resultă un venit curat în favorul bisericei de 24 corόne şi 84 banĭ.

Incassarea amintită s'a sporit prin suprasolvirĭ dela următorii d-nĭ:

R. D. Dr. Vasile Hossu, canonic, la banchet şi séra la teatru 15 cor. D-l Dr. Laday advocat 15 cor. D-l Stefan Câmpian protopop 10 cor. D-l Octavian Smigelschi profesor 5 cor. D-l Augur Aurel 3 cor. D-l Ioan Pall director de cancelarie 1 cor. R. D. Dr. Victor Smigelschi, canonic 2 cor. D-l Basil Smighelschi paroch în Sâncel 1 cor. D-l Dr. Valer Moldovan 2 cor. D-l Iuliu Morariu 2 cor.

Decĭ prin acésta tuturor şi cu deosebire suprasolvenţilor li-se aduce din partea subscrisului, ca preşedinte al comitetului parochial, cele mai sincere mulţămirĭ.

Teodor Borza,
preşed. al comit. parochial.

Literatură.

A apărut Nr. 21 din „*Noua Revistă Română pentru Politică, Literatură, Sciinţă şi Artă*“ cu următorul Sumar: C. R.-Motru: — Amânarea orĭ-cărei soluţiunĭ în cestiunea israelită (După opinia d-lor Teodor Rosetti, E. Costinescu, Em. Porumbaru, Take Ionescu, G. Panu ş. a); Sextil Puşcariŭ: Arta aplicată; Crăsescu Basarabeanu: — Sĕptĕmâna patimilor (nuvelă); Kean: Jane Lecomte du Nouy; Em. Grigorovitza: Românismele în dialectul german al Saşilor din Transilvania; N. Iorga: Două hotărîrĭ domnescĭ tipărite din secolul al XVIII-lea.

Mişcarea Literară şi scienţifică: Haralamb G. Lecca. Suprema forţă (piesă în patru acte). Nicolae Sulică: Antropomorfisme şi antiantropomorfisme în limba română; Const. Gh. Damaschin: Visurĭ spulberate (versurĭ). Notiţe bibliografice.

Suplimentul I. conţinênd Revista Revistelor (Albina, Buletinul industrial, Bunul econom, Buletinul direcţiuni generale a serviciului sanitar, Convorbirĭ didactice, Convorbirĭ literare, Economia naţională, Familia, Gazeta săteanului, L'Humanité Nouvelle, Lumina, Litteraturblatt, Noŭ Vesc, Propăşirea, Poporul, România economică, Revista ideeĭ, Revista maritimă, România Masonică, Revue d'Orient, La Tradition). — O propunere de anchetă. — Viitorul congres al petroliscilor în România. Suplimentul II. coţinênd: O Duminecă la ţéră (nuvelă) de Victor Bogdănescu. — Căsnicie (poesie) de Du Midi. — Singurătate (poesie) de Zoe. — Ocnaşii (nuvelă) de M. Rusu.

*

Antropomorfisme şi Antiantropomorfisme în limba română de *Nicolae Sulică.* In limba nóstră scrierile de felul acesta sunt rare şi scrierea acésta a d-lui profesor la gimnasiul român din loc Nic. Sulică se distinge nu numai prin conţinutul sĕu bogat şi sistematic, prelucrat după stricta metodă scienţifică, ci şi prin limbagiu sĕu scris la înţelesul tuturor. Autorul e cunoscut şi din scrierile sale folklorice-filologice de până acum. Cartea ce anunţăm acum, se póte procura dela Tipografia A. Mureşianu cu 40 cr. séu 80 banĭ (plus 5 banĭ porto).

ULTIME SCIRI.

Bucurescĭ, 15 Noemvrie. Din Belgrad se telegrafeză, că poliţia a eruat pe Bulgarii Mita şi Panaitoff, carĭ au fost arestaţĭ, fiind complicĭ în conjuraţiunea pentru asasinarea Regelui României.

Londra, 15 Noemvrie. Lui „Daily Mail“ i-se anunţă din Pretoria cu data de ierĭ, că *Botha* a comunicat lordului *Roberts* condiţiunile pe lângă carĭ e gata a se preda.

DIVERSE.

Inteligenţa cânelui. — D. Forel semnaléză în „*Gazette de Lausanne*“, un remarcabil esemplu de intéligenţă la câne. La începutul verei, gardianul unuĭ hotel isolat în valea Turturan fù prins, fiind cu cei doĭ cânĭ ai sĕi, de un troian şi îngropat sub zăpadă până la gât. Ceĭ doĭ cânĭ, încercă mai târdiu sĕ scape pe stăpânul lor; vĕdênd însĕ, că sforţările lor erau zadarnice, de-odată parcă se înţeleseră şi se repediră ca două săgeţĭ în direcţia satului vecin situat jos, în vale, şi unde locuia fratele victimeĭ. Accidentul se întêmplase pe la prând; la 1 dupa amiadĭ cânii erau în sat. Un om, orĭ cât de repede ar fi mers n'ar fi putut scoborî muntele în mai puţin de 4 óre. Cele două animale urlară înaintea caseĭ fratelui stăpânului lor până ce fură audiţĭ; de óre-ce refusau orĭ ce nutriment şi orĭ-ce mângăiere, numai decât cei din sat bănuiră o nenorocire. Câţĭ-va ómenĭ plecară imediat şi făcură şépte óre, ca se ajungă până la hotel, unde găsiră pe gardian. Cânii o luaseră înainte, şi tótă vremea au lins faţa stăpânului lor. Acesta era leşinat, în curênd fù desgropat din zăpadă şi rechemat la viaţă.

Inălţimea norilor. — După cele mai nouĕ cercetărĭ sciinţifice, înălţimea diferitelor felurĭ de norĭ, este următórea: *Cirrus*, 10.000 de metri; *cirrostratus*, 9000; *cirro cumulus*, 8000; *alto-cumulus*, 5000; *cumulus*, la vênt, 3000, la basă, 1300 m.; *strato trumulus* 2000 m.; *cumulo-nimbus* la vênt 2000 şi la basă 1000.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov,

se pot procura următórele cărţĭ:

Atragem atenţiunea cetitorilor asupra cărţilor de mai jos, carĭ se vênd cu preţurĭ reduse, ba chiar *numai pe jumĕtate, de cum s'au vêndut pànă acum.*

1) *Lascar Viorescu, **O icónă a Moldovei din 1851** de Wilhelm de Kotzebue.* E cunoscută acéstă scriere ca o lucrare istorică de mare valóre în literatura nóstră, Conţine 268 pag. cu tipar curat şi hârtie de lux. Preţul în loc de 4 cor., cum s'a vêndut pănă acum, este adĭ numai *2 cor.* (+ 30 banĭ porto.)

2) ***Poesii*** de *Veronica Micle*, regretata nóstră poetă. Conţine 144 pag. In loc de 3 cor., se vinde numai cu *1 cor. 50 b.* (+ 10 b. porto).

3) ***Poesii complecte*** de Carol *Scrob*, Numele acestui autor este de asemenea bine cunoscut literaţilor noştri şi poesiile lui ocupă un loc frumos în literatura română. Preţul s'a redus dela 4 la *2 cor.* (+ 20 b. porto).

4) ***Instrucţiunea gimnasticei*** în şcólele de băeţĭ şi de fete. Cu 57 figurĭ în text, de *D. Ionescu*, profesor de gimnastică la liceul Lazăr şi la şcóla normală de institutorĭ din Bucurescĭ. Preţ. în loc de 3 cor. e 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto) De lipsă e mai cu sémă pentru învĕţătorĭ.

5) ***Originea monedelor*** (a banilor) de *M. C. Suţu*, o interesantă conferenţă ţinută la Ateneul Român din Bucurescĭ. In loc de 1 leu se vinde cu 50 banĭ.

6) ***Poesii*** de *F. M. Stoenescu.* Este o carte mare de 252 pag. cu esterior plăcut şi bine îngrijit. Autorul e de asemenea cunoscut în literatura română şi versurile sale frumóse nu au lipsă de laudă, căcĭ se laudă de sine. In loc de 4 cor. se vinde cu 2 cor. (+ 10 b. porto.)

7) *„Vrêi sĕ te iubéscă bărbatul?* Broşura cu acest titlu conţine poveţe practice seriόse şi fórte potrivite pentru familiile bune. Preţul dela 1 cor s'a redus la 50 b. (+ 5 b. porto).

Cursul la bursa din Viena.

Din 15 Novembre n. 1900.

Renta ung. de aur 4%	114.98
Renta de corone ung. 4%	90.35
Impr. căil. fer. ung. în aur $4\frac{1}{2}\%$	119.65
Impr. căil. fer. ung. înargint. $4\frac{1}{2}\%$	99.25
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.50
Bonurĭ rurale ungare 4%	91 —
Bonurĭ rurale croate-slavone	92.50
Impr. ung. cu premii	—.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	141.—
Renta de argint austr.	98.15
Renta de hârtie austr.	97.60
Renta de aur austr.	115.05
Losurĭ din 1860.	133.66
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	16.99
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	668.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	663.50
Napoleondorĭ	19.10
Mărcĭ imperiale germane	147.70
London vista	240.65
Paris vista	95.85
Rente de corone austr. 4%	98.45
Note italiene	90.65

Cursul pieţei Braşov.

Din 16 Novembre. 1900.

Bancnota rom.	Cump.	18.90	Vênd.	18.96
Argint român.	Cump.	18.80	Vênd.	18.88
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.14	Vênd.	19.20
Galbenĭ	Cump.	11.20	Vênd.	11.30
Ruble Rusescĭ	Cump.	127.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.75	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.70	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	Vênd.	101.—

AVIS.

Prenumeraţiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face şi reînoi şi când dela 1-ma şi 15 a fiă-cărei lunĭ.

Domnii abonaţĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit şi sĕ arate şi posta ultimă. **Administraţ. „Gaz. Trans.“**

Sz. **5295**—1900. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság, mint tljkönyvi hatóság, közhirré teszi, hogy a Modorcea Anna végrehajtatónak Popa Andreas végrehajtást szenvedő elleni 272 kor. tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a sárkányi kir. járásbiróság) területén lévő Grid községében fekvő a gridi 196 sz. tljkvben Popa Andreas Jacob és Popa Andreas George nevén álló A † a.

357	hrsz.	ingatlanra	320	kor.	5336	hrsz.	ingatlanra	6	kor.
441/3	„	„	2	„	6529	„	„	2	„
828	„	„	10	„	6555	„	„	2	„
1086	„	„	28	„	6977	„	„	4	„
1288	„	„	18	„	8749	„	„	6	„
1358/1	„	„	2	„	9098	„	„	48	„
1970	„	„	12	„	9100	„	„	118	„
2087	„	„	12	„	9138/3	„	„	2	„
2152	„	„	30	„	9195/1	„	„	4	„
2155	„	„	48	„	9308/3	„	„	4	„
2160	„	„	26	„	9319	„	„	8	„
2485	„	„	22	„	9389	„	„	10	„
2782/5	„	„	6	„	9428/1	„	„	8	„
2784/2	„	„	14	„	9578	„	„	40	„
2787/4	„	„	8	„	10017	„	„	24	„
2787/1	„	„	10	„	10084	„	„	32	„
2791/1	„	„	14	„	10140, 10263		„	18	„
2939	„	„	14	„	10172, 10294		„	30	„
2965/1	„	„	88	„	10340	„	„	4	„
3369/1	„	„	2	„	10682	„	„	24	„
3373/1	„	„	8	„	10873/3	„	„	2	„
3388	„	„	10	„	10890/2	„	„	8	„
3417/1	„	„	6	„	11213, 11216		„	4	„
3491/1	„	„	12	„	11221	„	„	4	„
3492/1	„	„	36	„	11354	„	„	4	„
3492/3	„	„	38	„	11399	„	„	6	„
3889	„	„	18	„	11448	„	„	4	„
3909	„	„	18	„	11514	„	„	2	„

koronában az árverést ezennel megállapitott kikáltási árban elrendeltetik és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1900 évi Deczember hó 12-ik napján délelőtt 9 órakor** Grid községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik § ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törv. cz. 170-ik §-sa értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1900. évi julius hó 2-án.

A fogarasi kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

CSASZÁR
kir. albiró.

1157.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la librăria **Nic. I. Ciurcu** şi la **Eremias Nepoţii.**

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.